Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

YSL ja jäteL valvonnan maksullisuuden laajentaminen – HE 84/2017 vp

Erityisasiantuntija Jussi Airaksinen
Ympäristövaliokunta 27.9.2017

Taustaa

- Hallitusohjelma kuntien maksutuloista: ”Lupa- ja valvontaviranomaistoiminnassa siirrytään kohti kustannusvastaavuutta.”
- Miljarditalkoot
- Valtion viranomaisten osalta tavoite turvata valvontaresursseja ja yhdenmukaistaa sääntelyä
- Ratkaistaan epätietoisuus toiminnan aloittamiseen liittyvistä vakuuksista

Maksulliseksi kunnissa YSL:n mukaan

- Onnettomuus-, haitta- ja rikkomustilanteet
  - Myös ei-luvanvaraiset toiminnot
  - Sidotaan kehotukseen
  - Voi määrätä hallintopakosta huolimatta
- PIMAPO-valvonta Helsingissä ja Turussa

- Maksukertymä kuntataloudelle 1,1 – 2,2 milj. euroa
  - (VM:n arvio)

Maksulliseksi kunnissa jäteL:n mukaan

- Valvontasuunnitelman mukainen jätteen keräyksen valvonta
  - Säädetään suunnitteluvelvoite
- Ilmoitusten ja hakemusten käsittely
  - Uutena mm. vapautushakemus kiinteistön jätehuoltoon liittymisvelvollisuudesta
- Roskaantuneen alueen siivoamismääräyksen, yksittäisen määräyksen ja rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaisemiseksi annetun määräyksen antaminen ja valvonta
  - Sidotaan kehotukseen
  - Voi määrätä hallintopakosta huolimatta

- Maksukertymä kunnille 2,4 – 4,8 milj. euroa

YSL valtion viranomaisten osalta

- PIMAPO-kunnostusten valvonta maksulliseksi ELY:issä
- Toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta liittyvä vakuus asetettaisiin valvontaviranomaiselle
  - Helpottaa vakuuden realisointia
  - Korvauksiin ja vesilain mukaisiin edunmenetyksiin liittyvät vakuudet jatkossakin lupaviranomaiselle
  - Jätevakuudet jatkossakin valvontaviranomaiselle

ELY-keskusten suorittama jäteL valvonta

- Jätteen kuljetusten säännöllinen valvonta
  - Säädetään suunnitteluvelvoite
- Tarkastukset ja valvontatoimet, jotka ovat tarpeen rikkomuksen tai laiminlyönnin johdosta annetun määräyksen noudattamisen varmistamiseksi
  - Sidotaan kehotukseen
  - Koskee myös tuotteita, tuotemerkintöjä ja tuottajavastuita koskevia rikkomuksia ja laiminlyöntejä

SYKE:n suorittama jäteL:n valvonta

- Jätteensiirtojen valvontaan liittyvät tarkastukset maksulliseksi
- Käytännössä konttitarkastukset, ei laitosvalvontaa tuplalaskutuksen ehkäisemiseksi

Maksuttomana säilyy

- Jätelaki
  - Vaarallisiin jätteisiin syntypaikalla liittyvä säännöllinen valvonta (ei-luvanvaraiset)
  - Hakemukset, jotka koskee ainoastaan maksun kohtuullistamista
  - Muut viranomaisen tai haitankärsijän vireillepanemat asiat (esim. jätehuoltorekisteriin hyväksymispäätöksen muuttaminen)
  - Haittailmoitukseen perustuvat tarkastukset, jotka ei johda toimenpiteisiin
  - Tieratsia –tyyppinen valvonta
- YSL
  - Meluilmoitusten suunnitelmallinen valvonta
  - Haittailmoitukseen perustuvat tarkastukset, jotka ei johda toimenpiteisiin

Kohtuullistaminen

- Luonnolliselta henkilöltä ja mikroyritykseltä perittävät maksut kohtuullistettava ottaen huomioon toiminnan laajuus ja luonne
  - Poislukien kv-siirrot
- Selvästi aiheettomista valituksista maksu voidaan periä vireillepanijalta (kiusantekomielessä tehdyt)
- Kustannusvastaavuusperiaatteen rajoissa

Aikataulu

- Maksuasetukset päivitetään vuodenvaihteessa
- Valvontasuunnitelmat valmiina viimeistään 30.6.2018
- Kunnat päivittää taksansa omaa tahtiaan, mutta toivottavasti nopeasti

Kiitos!